

Gemeente Heerde

De kwaliteit van
het leven verbeteren

Deelnemer Cittaslow

→ www.heerde.nl

De gemeente Heerde is Cittaslow

Op 21 oktober 2012 ontving de gemeente Heerde als vijfde gemeente in Nederland het keurmerk Cittaslow. Heerde maakt daarmee deel uit van het wereldwijde Cittaslow netwerk, van ruim 180 gemeenten in meer dan 28 landen.

Het Cittaslow keurmerk is voorbehouden aan gemeenten tot 50.000 inwoners die zich onderscheiden door hun specifieke kwaliteiten op het gebied van:

- Leefomgeving
- Landschap
- Streekproducten
- Gastvrijheid
- Milieu
- Infrastructuur
- Cultuurhistorische waarden en diversiteiten
- Behoud van eigen identiteit

Deze aspecten worden periodiek getoetst, zodat de kwaliteit van het Cittaslow keurmerk gewaarborgd blijft. De gemeente Heerde bezit deze kwaliteiten enerzijds door natuurlijke factoren, zoals het landschap en de cultuurhistorische waarden. Anderzijds dragen ook ondernemers of gebiedsorganisaties vele kwaliteiten uit, zoals gastvrijheid, streekproducten en behoud van identiteit.

Dit is onze gemeente

Dat onze gemeente een mooie gemeente is, weet u als organisatie of ondernemer al lang. Maar wat maakt de gemeente nu tot een Cittaslow gemeente? Een aantal voorbeelden.

Gevarieerd landschap

De gemeente Heerde kenmerkt zich doordat diverse soorten landschappen dicht bij elkaar liggen. In het westen het bos- en heidelandschap van de Veluwe. In het oosten het rivierlandschap van de IJssel. Daartussen een mozaïek van bosschages en agrarische kavels. Op die kavels wordt al eeuwenlang landbouw bedreven.

Rijke historie

Zo'n 4600 jaar geleden kwamen de eerste landbouwers, met prehistorisch aardewerk en grafheuvels tot gevolg. De nederzettingen concentreerden zich langs de voet van het Veluwemassief (de huidige dorpen Heerde en Wapenveld) en op de iets hoger liggende oeverwallen langs de IJssel (het huidige Vorchten en Veessen). In de 14^e eeuw werden de eerste dijken aangelegd langs de IJssel. Voor de afwatering werden weteringen aangelegd. Later kwam de industrie op, wat begon met de komst van de papierindustrie in de 17^e eeuw. Met de komst van de spoorlijn, eind 19^e eeuw, kwam het toerisme op gang. Toerisme is tegenwoordig belangrijk voor de economie van de gemeente Heerde. Dat is te zien aan de grootte van de commerciële dienstverlening. Maar veel Heerderaren werken nog steeds in de industrie en bouwnijverheid.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is een belangrijk aspect van Cittaslow. De gemeente Heerde heeft dit hoog in het vaandel staan. Voorbeelden zijn de duurzame gemeentewerf, de multifunctionele accommodaties en de e-laadpunten die gerealiseerd zijn om elektrisch rijden te bevorderen. Daarnaast worden, in nauwe samenwerking met het lokale bedrijfsleven en de maatschappelijke organisaties, voorbereidingen getroffen voor energiebesparende maatregelen in particuliere woningen.

Sociaal-maatschappelijk

Cittaslow gaat niet alleen om de inrichting van het landschap en het dorp, maar gaat ook over de manier waarop je als mensen met elkaar omgaat. Ook hierin onderscheidt de gemeente Heerde zich positief. Zo zijn er in de gemeente Heerde ongeveer 13 buurtverenigingen actief, is er bij woon- en zorgcentrum Brinkhoven een beweegtuintuin voor ouderen aangelegd en zet Stichting Molen de Vliet zich in voor de educatie van schoolkinderen. Daarnaast zijn de bushaltes in de gemeente toegankelijk voor mindervaliden.

Deelnemer Cittaslow

De gemeente Heerde vindt het wenselijk om ondernemers en organisaties te betrekken bij de Cittaslow gedachte en ziet graag dat ondernemend Heerde zich ook op een positieve manier kan presenteren als een belangrijke uitdrager van het beeld dat Cittaslow Heerde voorstaat.

Daarnaast vindt de gemeente Heerde het belangrijk dat verschillende disciplines uit kunnen dragen dat zij het gedachtegoed van Cittaslow Heerde onderschrijven. Niet alleen streekproducenten, horecaondernemers, recreatieondernemers en agrariërs, maar ook andere sectoren waarbij men in eerste instantie niet denkt aan Cittaslow, moeten dit kunnen doen. Op basis van een criterialijst die voortkomt uit de principes en de waarden van Cittaslow International vindt de afweging op inhoudelijke gronden plaats.

De thematiek en de criteria zoals opgenomen in de certificeringsprocedure Cittaslow zijn niet 1 op 1 op ondernemers of organisaties toe te passen. Diverse beleidsmatige aspecten zijn niet van toepassing op bedrijven en organisaties. Het is verder wenselijk om een onderscheid te maken tussen organisaties die in het kader van hun bedrijfsproces te maken hebben met bijvoorbeeld streekproducten, natuur en landschap of kunst en cultuur en daar dus ook op een duurzame wijze invloed op kunnen uitoefenen en bedrijven die vanuit hun bedrijfsproces daar geen relatie mee hebben.

Toetsingskaders organisaties

Het toetsingskader bestaat uit de volgende thema's

- Algemeen
- Maatschappelijke betrokkenheid
- Gastvrijheid
- Bewustzijn op het gebied van milieu, duurzaamheid en innovatie

Daarnaast zijn enkele thema's benoemd die dermate specifiek zijn dat niet iedere organisatie zich bezighoudt met deze thema's:

- Streekproducten
- Landschap en Natuur
- Kunst en Cultuur

De kwaliteitscriteria behorend bij deze thema's zijn vertaald in onderstaande tabel.

1. Algemeen	Ja	Nee	n.v.t
Bevindt de organisatie zich binnen de gemeentegrenzen van Heerde?			
Informeert de organisatie actief over de kwaliteiten van Cittaslow Heerde?			
2. Maatschappelijke betrokkenheid	Ja	Nee	n.v.t
Draagt de organisatie bij aan lokale samenhang en activiteiten voor de samenleving?			
Beveelt de organisatie lokale (Cittaslow) activiteiten aan?			
Stimuleert de organisatie vrijwilligerswerk en/of social return*?			
3. Gastvrijheid	Ja	Nee	n.v.t
Promoot/organiseert de organisatie toeristische en recreatieve activiteiten/producten?			
Staat de organisatie open voor toelichtingen van hun activiteiten aan andere organisaties of bezoekers van de gemeente Heerde?			
4. Bewustzijn t.a.v. milieu, duurzaamheid en innovatie	Ja	Nee	n.v.t
Promoot de organisatie activiteiten die een positief effect hebben op het milieu of duurzaamheid?			
Past de organisatie activiteiten toe die een positief effect hebben op het milieu of duurzaamheid?			
5. Streekproducten	Ja	Nee	n.v.t
Draagt de organisatie bij aan onderwijsprogramma's op het gebied van smaak en voeding op school ?			
Promoot de organisatie Slow Food?			
6. Landschap en natuur	Ja	Nee	n.v.t
Draagt de organisatie bij aan de instandhouding van de landschappelijke kwaliteiten van de gemeente Heerde?			
Promoot de organisatie de landschappelijke kwaliteiten van de gemeente Heerde?			
7. Kunst en Cultuur	Ja	Nee	n.v.t
Promoot de organisatie cultuurhistorische kwaliteiten en lokale culturele evenementen?			
Draagt de organisatie bij aan de instandhouding van de cultuurhistorische waarden in de gemeente Heerde?			

* Vergroten van de arbeidsparticipatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt

Het uitgangspunt is dat een organisatie een minimale score moet hebben op punt 1 tot en met 4. Mocht een organisatie vanuit zijn activiteiten te maken hebben met streekproducten, landschap en natuur of cultuur dan worden punt 5, 6 en 7 betrokken bij de score. Een positieve score is als volgt:

- Thema 1; minimaal 1 keer ja
- Thema 2; minimaal 2 keer ja
- Thema 3; minimaal 1 keer ja
- Thema 4; minimaal 1 keer ja
- Thema 5; indien van toepassing minimaal 1 keer ja
- Thema 6; indien van toepassing minimaal 1 keer ja
- Thema 7; indien van toepassing minimaal 1 keer ja

Toetsingskaders ondernemers

Het toetsingskader voor ondernemers die in aanmerking willen komen voor het deelnemerschap van Cittaslow bestaat uit de volgende thema's:

1. Algemeen
2. Maatschappelijke betrokkenheid
3. Gastvrijheid
4. Bewustzijn t.a.v. milieu, duurzaamheid en innovatie

Daarnaast zijn enkele thema's benoemd die dermate specifiek zijn dat niet iedere ondernemer zich bezighoudt met deze thema's:

5. Streekproducten
6. Landschap en natuur
7. Kunst en Cultuur

De kwaliteitscriteria behorend bij deze thema's zijn vermeld in onderstaande tabel. Het uitgangspunt bij het toetsingskader voor ondernemers is het 'meer dan anders' principe.

Bevindt de ondernemer zich binnen de gemeentegrenzen van de Heerde?			
Informeert de ondernemer over de kwaliteiten van Cittaslow Heerde?			
2. Maatschappelijke betrokkenheid	Ja	Nee	n.v.t
Beveelt de ondernemer lokale activiteiten in de gemeente Heerde voor werknemers en klanten aan?			
Draagt de ondernemer bij aan lokale samenhang en activiteiten voor de samenleving in de gemeente Heerde?			
Stimuleert de ondernemer vrijwilligerswerk en/of werken naar vermogen?			
Draagt ondernemer bij aan nieuwe maatschappelijke dragers in de gemeente Heerde?			
3. Gastvrijheid	Ja	Nee	n.v.t
Promoot/organiseert de ondernemer toeristische en recreatieve activiteiten/producten in de gemeente Heerde?			
Staat de ondernemer open voor toelichtingen van hun activiteiten voor andere ondernemers, organisaties of bezoekers aan de gemeente Heerde?			
4. Bewustzijn t.a.v. milieu, duurzaamheid en innovatie	Ja	Nee	n.v.t
Past de ondernemer gescheiden inzameling van afval toe?			
Draagt de ondernemer bij aan energiebesparing?			
Draagt de ondernemer bij aan alternatieve mobiliteit?			
Past de ondernemer het nieuwe werken toe?			
Streeft de ondernemer naar een kringloopbenadering in het productieproces?			
Past de ondernemer nog andere activiteiten toe die een positief effect hebben op het milieu of duurzaamheid ('meer dan anders' principe)?			
Promoot de ondernemer activiteiten die een positief effect hebben op het milieu of duurzaamheid?			
5. Streekproducten	Ja	Nee	n.v.t
Distribueert de ondernemer (biologisch geproduceerde) handelswaar met behulp van verkooppunten van natuurproducten?			
Gebruikt de ondernemer biologische producten en/of streekgebonden producten?			
Draagt de ondernemer bij aan onderwijsprogramma's op het gebied van smaak en voeding op school?			
Promoot ondernemer Slow Food?			
6. Landschap en natuur	Ja	Nee	n.v.t
Promoot de ondernemer de landschappelijke kwaliteiten van de gemeente Heerde?			
Draagt ondernemer bij aan de instandhouding van landschapselementen?			
Draagt de ondernemer bij aan lokale beschermingsmaatregelen, zoals weidevogelnesten, maairegime aanpassen op broedseizoen etc?			
7. Kunst en cultuur	Ja	Nee	n.v.t
Draagt de ondernemer bij aan de instandhouding van de historische kernen en objecten van cultuurhistorische waarden (buitenplaatsen, gebouwen, opstallen, boerenerven etc.)?			
Is de ondernemer actief in het behouden van de kwaliteit van handgemaakte producten en objecten van ambachtelijke kunstnijverheid?			
Promoot/organiseert de ondernemer cultuurhistorische kwaliteiten en lokale culturele evenementen?			

Het uitgangspunt is dat een ondernemer een minimale score moet hebben op punt 1 tot en met 4. Mocht een onderneming vanuit zijn activiteiten te maken hebben met streekproducten, landschap en natuur of cultuur dan worden punt 5, 6 of 7 ook betrokken bij de score. Een positieve score is als volgt:

- Thema 1; minimaal 1 keer ja
- Thema 2, minimaal 2 keer ja
- Thema 3; minimaal 1 keer ja
- Thema 4; minimaal 3 keer ja
- Thema 5; indien van toepassing minimaal 1 keer ja
- Thema 6; indien van toepassing minimaal 1 keer ja
- Thema 7; indien van toepassing minimaal 1 keer ja

Deelnemerschap Cittaslow

Cittaslow is een zeer waardevol keurmerk voor onze gemeente. Het gedachtegoed moet gekoesterd en verder uitgedragen worden.

U ontvangt hiervoor een schildje met het Cittaslow logo om het deelnemerschap zichtbaar te maken en een deelnemercertificaat van 'Deelnemer Cittaslow'. Daarnaast mag u het Cittaslow logo gebruiken in de eigen reclame-uitingen en bent u van harte welkom op de jaarlijkse door ons georganiseerde netwerkborrel. U kunt het deelnemerschap jaarlijks schriftelijk opzeggen.

Aanvragen

1. De ondernemer of organisatie vult het aanvraagformulier Deelnemer Cittaslow in en levert dit formulier in bij de gemeente Heerde, of stuurt dit formulier op naar postbus 175, 8180 AD Heerde, gericht aan de burgemeester. U kunt het aanvraagformulier ook als bijlage mailen naar gemeente@heerde.nl;
2. De gemeente Heerde toetst het aanvraagformulier aan de hand van de aangekruiste criteria;
3. Wanneer de ondernemer of organisatie positief wordt beoordeeld, ontvangt deze schriftelijk bericht van de gemeente Heerde.